

(“чук”), “все навън са ти очите” от втория стих става “perche semprefuorti specchi”, т.е. нещо като “защо все се гледаш в огледало вън” - резултатът е, че тези преводи остават неразбираеми дори за най-търпеливия и благонамерен читател.

През същата 1928 г. излиза една книжка на Етсре Ло Гато под заглавие “Дух и форми на българската поезия”⁶. В нея намираме цялостен превод на Яворовия “Чудак”, оценен от Ло Гато като проява на закъснял байронизъм.

Трябва да минат повече от десет години, за да зазвучи отново Яворов на италиански - този път в превод на Луиджи Салвини. Още в третия брой на основаното през 1939 г. от Е. Дамиани списание “Bulgaria” Салвини публикува три стихотворения - “Тома”, “Недейте я разбужда” и “Нирвана”. И трите са вече познати на италианския читател: един превод на “Тома” е скициран във вече цитираната статия на Р. Поджоли, а останалите две са преведени от Енрико Дамиани. В превода на Салвини обаче стихът е от по-високо качество. Схващането за задачите на преводача е напълно различно и оставайки смислово верен на изходния текст, стихът тече леко и плавно.

В следващия брой на списанието (Bulgaria, I, 1939. № 4) се появява статия на Енрико Дамиани във връзка с 25-годишнината от смъртта на Яворов. Приведените в нея многобройни кратки цитати от негови стихотворения са взети както от старата антология на самия Дамиани, така и от новите преводи на Салвини⁷.

Малко по-късно, през 1942 г. във “Vita bulgara” се появява друго Яворово стихотворение - “Проклятие” - в превод на Овидио Васели. а през следващата 1943 г. в “Bulgaria” излиза последната част на “Хайдушки песни” в превод на Масимо Спиритини.

Обобщавайки може да се каже, че в периода между двете войни, когато познаването на българската литература се разширява, включително и по извънлитературни причини, шест души в Италия се занимават или поне проявяват интерес към поезията на Яворов - това са Енрико Дамиани. Ренато Поджоли. Еторе Ло Гато. Луиджи

6. E. Lo Gatto, *Spinto e forme della poesia bulgara*, Roma 1928.

7. Отпечатана и като отделно издание: E. Damiani, *Un poeta delle tenebre*. P.K.Javorov. *Rievocazione venticinque anni dopo la sua morte*, Roma 1939 (= *Pagine di cultura bulgara*. Edizione della rivista «Bulgaria», N. 4).